

Przedmiotowy System Oceniania z biologii w Gimnazjum im. Leszka Czarnego w Lutomiersku

Rok szkolny 2012/2013

Przedmiotowy system oceniania z biologii w gimnazjum opracowany został w oparciu o:

- program nauczania „Ciekawa biologia” dla klas I, II i III wyd. WSiP
- podstawę programową z biologii dla gimnazjum
- Wewnątrzszkolny System Oceniania Gimnazjum

Uczniowie korzystają z podręczników „Ciekawa biologia” cz. I – klasy pierwsze, „Ciekawa biologia” cz. II klasy drugie oraz „Ciekawa biologia” cz. III - zgodnymi z programem nauczania biologii w gimnazjum „Ciekawa biologia”

Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości
2. Umiejętności
3. Postawa ucznia

uzyskiwane poprzez:

1. Obserwację pracy uczniów
2. Kontrolę umiejętności praktycznych kontrolę ustną
3. Kontrolę pisemną

Cele ogólne oceniania z biologii:

1. Rozpoznawanie poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych
2. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy
4. Pomaganie uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym
5. Przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka
6. Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. Wypowiedzi ustne – swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego, ilustrowanie odpowiedzi ustnej działaniem praktycznym polegającym na analizie plansz, schematów i samodzielnie wykonywanych rysunków. Przy ustnej odpowiedzi obowiązuje znajomość trzech ostatnich lekcji, przy podsumowaniu działu znajomość całego omówionego materiału.
2. Kartkówki 5 minutowe- z ostatniej lekcji, 10 minutowe – z trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane ale mogą. Nie podlegają poprawie. Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją lub odpowiadają ustnie w najbliższym terminie (kolejna lekcja)
3. Sprawdziany pisemne 30-40 min (zależnie od obszerności materiału) w tym testy dydaktyczne po zakończeniu całego działu, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe zadania na ocenę celującą.

Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych powinien go napisać w terminie nieprzekraczającym 2 tygodnie od momentu powrotu do szkoły. Termin i sposób zaliczenia

sprawdzianu uzgadniany jest z nauczycielem, niezgłoszenie ucznia jest równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej. Nauczyciel zobowiązuje się do sprawdzenia i oddania ocenionych prac w ciągu 2 tygodni.

Ocena niedostateczna podlega poprawie. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się na lekcji, w ciągu tygodnia od oddania prac. W semestrze można poprawić tylko jedną ocenę niedostateczną uzyskaną ze sprawdzianu. Poprawiana praca oceniana jest wg. tej samej punktacji, widnieje obok oceny poprawianej, ocena niedostateczna z poprawy nie może być wpisana do dziennika.

Wszystkie prace są archiwizowane - uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i zobaczyć uzasadnienie otrzymanej oceny.

Nie ocenia się ucznia zaraz po przyjściu do szkoły po dłuższej nieobecności.

4. Prace domowe są obowiązkowe, ponadobowiązkowe (dla zainteresowanych) mogą ale nie muszą podlegać ocenie przez nauczyciela.

5. Aktywność ucznia:

a) wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji), praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń będą oceniane za pomocą plusów, które zostaną przeliczone na oceny i wpisane do dziennika. Za trzy zgromadzone plusy uczeń otrzymuje ocenę cząstkową bardzo dobrą, gdy nie zgromadzi trzech punktów jego zdobyte plusy zostają odpowiednio przeliczone na ocenę, tj. dwa plusy – ocena dobra, jeden plus – ocena dostateczna. w przypadku bardzo dużego wkładu pracy na lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą.

b) prace dodatkowe – samodzielne opracowania oparte na źródłach innych niż podręcznik, wykonanie plansz, rysunków, modeli, okazy wzbogacające zbiory, zielniki, działania na rzecz środowiska, np. zbiórka surowców wtórnych, udział w konkursach – w skali celujący, bardzo dobry lub za pomocą plusów analogicznie jak za wkład pracy w przyswojenie wiedzy.

6. Sprawdziany pisemne:

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skale punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg. Kryteriów:

100% + zadanie dodatkowe – celujący

100% - 91% – bardzo dobry

90 % - 75% - dobry

74%- 51% - dostateczny

50%-31% - dopuszczający

30% - i poniżej – niedostateczny

7. Zeszyt przedmiotowy – sprawdzany raz w semestrze- oceniana jest staranność i systematyczność prowadzenia zeszytów.

8. Zeszyt ćwiczeń (jeżeli jest w danym roku używany) – sprawdzany i oceniany co najmniej raz w roku

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające ponad program nauczania, będące efektem samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługuje się terminologią biologiczną
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią

- j) w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania
- k) bierze udział w konkursach biologicznych

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- b) wykazuje szczególne zainteresowanie biologią
- c) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.
- d) bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji
- e) potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzić doświadczenie i hodowle przyrodnicze
- f) sprawnie posługuje się mikroskopem, lupą oraz sprzętem laboratoryjnym
- g) potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i je opisać
- h) prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawnie terminologią biologiczną
- i) aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- j) w pisemnych sprawdzianach wiedzy osiąga od 91% do 100% możliwych do zdobycia.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności
- b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela
- c) posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny
- d) wykonuje proste preparaty mikroskopowe
- e) udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania
- f) jest aktywny na lekcji
- g) w pracach pisemnych osiąga od 75% do 90% punktów

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanowała wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych
- b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności
- c) z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.
- d) wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym
- e) w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74% punktów

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- b) wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności pod kierunkiem nauczyciela
- c) z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne
- d) wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej
- e) jest mało aktywny na lekcji
- f) w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia

- b) nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi
- c) wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywania prac domowych
- d) nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela
- e) wykazuje bierną postawę na lekcji
- f) w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów

Obniżenie wymagań edukacyjnych.

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe, czyli:

- a) podczas odpowiedzi ustnej zadawanie większej ilości prostych pytań, zamiast jednego złożonego
- b) wydłużenie czasu poświęconego na kartkówkę, sprawdzian, odpowiedź ustną
- c) obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego
- d) branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonywanych ćwiczeń a nie jego walorów estetycznych
- e) możliwości udzielenia pomocy uczniowi w sytuacji niezrozumienia przez niego określonego zagadnienia na osobistą prośbę ucznia.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów:

- a) możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu – w przypadku oceny niedostatecznej
- b) umożliwienie zwolnienia ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych
- c) uzupełnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia.
- d) możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia dwa razy w semestrze – przy jednej godzinie lekcyjnej, trzy razy przy dwóch godzinach lekcyjnych w tygodniu (nie dotyczy zapowiadanych sprawdzianów, kartkówek)